

ZIVSAIMNIECĪBAS KONSULTATĪVĀS PADOMES SĒDES PROTOKOLS

Rīgā

2020.gada 10.martā

Nr. 4.2-8e/1/2020

Zivsaimniecības konsultatīvās padomes (turpmāk – ZKP) sēde notiek Zemkopības ministrijā (turpmāk – ZM), 23. stāva konferenču zālē. Sēde sākas 19.02.2020. plkst. 11:00. un beidzas plkst.12:10. ZKP sēdi vada zemkopības ministrs Kaspars Gerhards.

Darba kārtība:

- 1. Par gada balvu zivsaimniecībā “Lielais loms” 2020. gadā (informē LLKC un ZM).**
- 2. Mencu piezvejas proporcija plektu zvejā 2020.gadā – esošā zvejas situācija un iespējamās nepieciešamās korekcijas (Informē ZM).**
- 3. Aktuālā informācija par Rīcības programmas zivsaimniecības attīstībai 2014-2020 īstenošanu (Informē ZM).**
- 4. Dažādi.**

Sēdē piedalās šādi ZKP locekļi:

- K. Gerhards – Zemkopības ministrs, padomes priekšsēdētājs;
N. Riekstiņš – ZM Zivsaimniecības departamenta direktors, padomes priekšsēdētāja vietnieks;
Ģ. Krūmiņš – Lauku atbalsta dienesta (turpmāk – LAD) direktors;
A. Vaiders – Pārtikas un veterinārā dienesta Pārtikas uzraudzības departamenta Dzīvnieku izcelsmes produktu ražošanas uzraudzības daļas vecākais eksperts;
M. Stankevičs – biedrības “Kurzemes Zvejnieku asociācija” pārstāvis;
V. Ūlis – biedrības "Latvijas Zivsaimnieku asociācija" pārstāvis;
J. Pētersons – biedrības "Latvijas Zivsaimnieku asociācija" pārstāvis;
O. Dančauskis – biedrības "Latvijas Zvejnieku federācija" pārstāvis (*J. Dančauska vietā, pamatojoties uz pilnvarojumu*);
O. Jankovskis – biedrības “Latvijas Zivsaimnieku asociācija” pārstāvis
Ē. Urtāns – biedrības "Latvijas Zvejnieku federācija" pārstāvis;
M. Ziņģis – biedrības "Latvijas Zivju audzētāju asociācija" pārstāvis.
G. Abaja – biedrības “Latvijas Lauku forums” pārstāve;
A. Blohins – biedrības "Nacionālā zvejniecības ražotāju organizācija" pārstāvis;
I. Janeks – biedrības "Ziemeļkurzemes zivsaimnieku apvienība" pārstāvis;
Sēdē nepiedalījās šādi ZKP locekļi:
D. Šmits – biedrības "Latvijas Zivrūpnieku savienība" pārstāvis;
J. Baltačs – biedrības "Latvijas Vēžu un zivju audzētāju asociācija" pārstāvis;
M. Veinbergs – Valsts vides dienesta Jūras kontroles daļas departamenta direktora vietnieks, daļas vadītājs;
A. Bērziņš - Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskā institūta “BIOR” (turpmāk – institūts “BIOR”) direktors;
D. Straubergs - biedrības "Latvijas Pašvaldību savienība" pārstāvis;

Pārējie ZKP sēdes dalībnieki:

G. Bergs – SIA “Baņķis” pārstāvis;

A. Lapiņš – SIA “Varita” pārstāvis;

K. Gebauers – biedrības “Rīgas Šprotes” pārstāvis.

J. Lagūns – biedrības “Ziemeļkurzemes zivsaimnieku apvienība” pārstāvis;

D. Ustups – institūta “BIOR” Zivju resursu pētniecības departamenta vadītājs;

I. Fikss – SIA “BALTIC FISH” pārstāvis;

A. Neimane – Jordane SIA “Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs” (turpmāk – LLKC) Zivsaimniecības nodaļas vadītāja;

I. Sarma – biedrība “Reģionālo attīstības centru apvienība” pārstāvis;

R. Vācers - Lauku atbalsta dienesta Zivsaimniecības un valsts atbalsta departamenta direktors;

K. Pavlova – LAD Zivsaimniecības un valsts atbalsta departamenta Zivsaimniecības daļas vadītāja;

I. Bārtule - ZM Zivsaimniecības departamenta Zvejas pārvaldības un zivju resursu nodaļas vadītāja;

I. Rutkovska – ZM Zivsaimniecības departamenta Zvejas pārvaldības un zivju resursu nodaļas vadītājas vietniece;

E. Kubliņa – ZM Zivsaimniecības departamenta Zivsaimniecības atbalsta nodaļas vadītāja;

A. Stahovskis - ZM Zivsaimniecības departamenta Zivsaimniecības atbalsta nodaļas vadītājas vietnieks;

I. Muriņa – ZM Zivsaimniecības departamenta Zivsaimniecības atbalsta nodaļas vecākā referente;

K. Pilskalns - ZM Zivsaimniecības departamenta Zivsaimniecības atbalsta nodaļas vecākais referents;

O. Adamenko – ZM Zivsaimniecības departamenta Zivsaimniecības stratēģijas nodaļas vadītāja vietniece;

Protokolē:

K. Bileskalns – ZM Zivsaimniecības departamenta Zivsaimniecības stratēģijas nodaļas vecākais referents.

Sēdes gaita:

K. Gerhards atklāj ZKP sēdi un aicina apstiprināt pirms sēdes izsūtīto darba kārtību, kā arī informē sēdes dalībniekus par papildus saņemto iesniegumu no biedrības “Latvijas zvejnieku federācija” par piekrastes zvejas jautājumiem. K. Gerhards aicina šīs vēstules apspriešanu iekļaut darba kārtībā sadaļā “Dažādi”.

I. Janeks informē, ka biedrība “Ziemeļkurzemes zivsaimnieku apvienība” vēlas ierosināt iekļaut darba kārtībā jautājumu par reņģu un brētliņu lieguma kompensācijām.

N. Riekstiņš norāda, ka Zivsaimniecības departaments rakstiski pirms sēdes ir saņēmis no biedrības “Latvijas zvejnieku federācija” vēstuli (pievienota protokola 4. pielikumā) par piekrastes zvejas jautājumiem, kura līdz ar to tiek iekļauta darba kārtībā jautājumā “Dažādi”, savukārt, biedrības “Ziemeļkurzemes zivsaimnieku apvienība” tikko mutiski ierosināto jautājumu arī ir iespēja apspriest jautājuma “Dažādi” ietvaros, ja padomes locekļiem pret to nav iebildumu.

ZKP locekļiem nav iebildumu par I.Janeka ierosinātā jautājuma un biedrības “Latvijas zvejnieku federācija” vēstules iekļaušanu darba kārtībā sadaļā “Dažādi”. Līdz ar to tiek apstiprināta ZKP sēdes darba kārtība.

1. Par Gada balvu zivsaimniecībā “Lielais loms” 2020. gadā (informē LLKC un ZM).

A. Neimane – Jordane informē, ka jau piecus gadus tiek organizēta Gada balva zivsaimniecībā “Lielais loms” (turpmāk – Gada balva), kas ir nozares augstākā atzinība par ieguldījumiem nozares attīstībā (*prezentācija pievienota šī protokola 1. pielikumā*). A. Neimane - Jordane norāda, ka pēdējos gados ir izveidojies pārāk daudz nomināciju. Šī iemesla dēļ samazinās katrā nominācijā izvirzīto pretendentu skaits, tāpēc ierosina samazināt nomināciju skaitu, vai kādas no tām apvienot, tomēr saglabājot atšķirīgus vērtēšanas kritērijus dažādiem uzņēmumiem, atkarībā no to darbības veida un lieluma. Ir jāapspriež divi svarīgi jautājumi - vai saglabāt esošās nominācijas vai apvienot, līdz ar to palielinot konkurenci atsevišķās nominācijās. Aicina ZKP locekļus izteikt viedokļus par Gada balvas nominācijām 2020. gadā un par Gada balvas pretendentu vērtēšanas komisijas (turpmāk – komisija) sastāvu.

I. Janeks ierosina Imanta Cīruļa vietā balvas pretendentu vērtēšanas komisijā iekļaut Ēvaldu Urtānu.

N. Riekstiņš skaidro, ka vērtēšanas komisijā katram ir sava pārstāvētā joma, līdz ar to I. Cīruļa vietā būtu jābūt zivrupniecības nozares pārstāvim.

G. Abaja un V. Ūlis informē par to, ka vēlas ierosināt Zivsaimniecības vietējo rīcības grupu un biedrības “Latvijas Zivsaimnieku asociācija” pārstāvja nomaiņu.

K. Gerhards norāda, ka pārstāvju nomaiņas gadījumā no nozares organizācijām tiek sagaidīti attiecīgi pilnvarojumi par pārstāvju darbu vērtēšanas komisijā.

A. Neimane – Jordane skaidro, ka Gada balvas pirmajā gadā piekrastes un jūras zvejnieki bija apvienoti vienā nominācijā, līdz ar to nesaskata problēmas to apvienošanā arī 2020. gadā, saglabājot atšķirīgus vērtēšanas kritērijus katram uzņēmumu veidam.

A. Blohins uzskata, ka nevar apvienot vienā nominācijā piekrastes un jūras zvejniekus, jo tās ir divas pilnīgi dažādas lietas, kuras nav salīdzināmas. Ja nominācijās netiek izvirzīti pretendenti, iespējams, Gada balva šādā situācijā nav aktuāla.

A. Neimane – Jordane uzskata, ka ir nominācijas, kurās ir pietiekoši liela konkurence, līdz ar to konkurss “Lielais loms” ir jā saglabā. Vienlaikus uzsver, ka pēc Gada balvas saņemšanas pretendents turpmākos trīs gadus nedrīkst piedalīties konkursā un tāpēc potenciālais dalībnieku skaits samazinās, līdz ar to ir bažas, ka pieteiksies pārāk mazs pretendentu skaits, lai būtu pietiekoša konkurence.

K.Gerhards vērš ZKP uzmanību, ka sakarā ar spēkā esošajiem mencu zveju ierobežojošiem pasākumiem situācija zivsaimniecības nozarē ir nestabila, kas iespaido balvas pretendentu skaitu, tomēr uzskata, ka Gada balva jā saglabā, taču rekomendē komisijai apspriest un, ja nepieciešams, pārskatīt pretendentu vērtēšanas kritērijus.

N. Riekstiņš pamatojoties uz izteiktajiem viedokļiem ierosina palikt pie esošajām nominācijām. Ņemot vērā, ka pretendentu vērtēšanas kritērijos varētu būt rādītāji, kuri šī brīža stāvoklī nav aktuāli vai problemātiski, tāpēc būtu nepieciešams tos papildus

apspriest. N. Riekstiņš aicina komisijas pārstāvjus un papildus locekļus sniegt vērtēšanas kritēriju izmaiņu priekšlikumus, kas pēc tam varētu tikt saskaņoti komisijas darba ietvaros.

ZKP par darba kārtības 1. jautājumu nolemj:

1.1. Atbalstīt 2020. gadā sekojošas gada balvas zivsaimniecībā “Lielais loms” nominācijas: “Gada uzņēmums jūras zvejniecībā”; “Gada uzņēmums jūras piekrastes un iekšējo ūdeņu zvejniecībā”; “Gada uzņēmums akvakultūrā”; “Gada uzņēmums zivju apstrādē”; “Ieguldījums zivsaimniecības un ūdeņu apsaimniekošanas popularizēšanā”; “Jauns un daudzsološs nozarē”; “Par mūža ieguldījumu zivsaimniecībā”;

1.2. Apstiprināt Gada balvas pretendentu vērtēšanas komisiju iepriekšējā gada sastāvā, izņemot zivsaimniecības vietējo rīcības grupu un biedrības “Latvijas Zivsaimnieku asociācija” pārstāvjus, kuru nomaiņu vērtēšanas komisijā veikt atbilstoši attiecīgo biedrību iesniegtajiem pilnvarojumiem.

2. Mencu piezvejas proporcija plekstu zvejā 2020.gadā – esošā zvejas situācija un iespējamās nepieciešamās korekcijas (Informē ZM).

N. Riekstiņš informē, ka spēkā esošais piezvejas proporcijas regulējums ir saistīts ar ZM 2019.gada 30.decembra lēmumā Nr.4.1-12/163 “Par mencu piezvejas izmantošanas un plekstu zvejas papildu regulējumu 2020. gadā sakarā ar mencu specializētās zvejas liegumu” noteikto, ka uz 18,75 tonnām plekstes drīkst būt ne vairāk kā 1 tonna mencas piezvejas. ZM saņēma zvejas uzņēmuma SIA “Balticfish” lūgumu (*vēstule pievienota protokola 2. pielikumā*). pārskatīt un mainīt plekstu apjoma proporciju to palielinot, citādi reālajā zvejā mencu piezvejas proporcija nevar tikt ievērota. Šajā sakarā ZM vērsās institūtā “BIOR” un lūdza sniegt vērtējumu par mencu piezvejas proporcijas plekstu zvejā iespējamo palielinājumu 2020.gadā.

Papildus tam SIA “Balticfish” lūdž neattiecināt šo proporciju Baltijas jūras 22.-24. apakšrajonā. ZM ieskatā minēto lūgumu būtu iespējams izpildīt, jo 24. apakšrajonā mencu zvejas iespējas ir iedalītas konkrētiem uzņēmumiem. ZM varētu veikt attiecīgus lēmuma grozījumus, ja par tiem ZKP sēdes dalībniekiem nebūtu iebildumu.

I.Fikss skaidro, ka palielinot mencu piezvejas proporciju plekstu zvejā līdz 20%, proporcija būtu atbilstoša reālajai zvejas situācijai, citā gadījumā Latvijai noteiktā mencas piezvejas kvota netiks izzvejota.

K.Gerhards aicina institūtu “BIOR” informēt par viedokli šajā jautājumā.

D. Ustups norāda, ka institūts “BIOR” savu rekomendāciju par mencu piezveju sniedza jau pagājušajā gadā, kad ar ZM lēmumu tika noteikta mencu piezvejas proporcija plekstu zvejā. Šogad pēc zvejas žurnāla datiem pleksti ir zvejojis tikai viens kuģis un veicis tikai divus reisos, pēc kā nevar izdarīt tālāk ejošus secinājumus. Plekstes tika zvejotas tikai Baltija jūras dienvidos. D.Ustups uzskata, ka balstoties tikai uz š.g. pirmā ceturkšņa nozvejām proporciju nevarētu mainīt. Izsaka priekšlikumu palielināt termiņu proporcijas ievērošanai līdz pusgadam.

N. Riekstiņš ierosina esošās proporcijas ievērošanas izvērtēšanu pagarināt līdz š.g. jūnijam. Norāda, ka laikā, kad ZM lūdza zvejniekiem iesniegt savas vēlmes plekstes

zvejai 2020.gadā, tika saņemts ļoti liels pieteikumu skaits, zvejnieku vēlmes sasniedza pat 2,5 tūkstošus tonnas plekstu. Tas liecināja par zvejnieku interesi iesaistīties plekstes zvejā. N. Riekstiņš norāda, ka, ievērojot šos apstākļus, noteiktais plekstes nozvejas apjoms 1500 tonnu apmērā līdz gada beigām var arī tikt nozvejots, jo šobrīd trūkst informācijas, ka zvejnieki visa gada garumā varētu nezvejot. Institūts "BIOR" nav sniedzis viedokli vai atzinumu, ka plekstes zveja nebūtu iespējama gada otrajā pusē.

M. Stankevičs norāda, ka I.Fiksa paustais viedoklis par esošo situāciju un ierosinājumus mainīt noteikto mencas piezvejas proporciju plekstu zvejā nevarētu radīt tālejošas sekas, jo viens kuģis neizzvejos vairāk kā 130 tonnas mēneša laikā, tāpēc ierosina apspriest šo jautājumu ar ZM Zivsaimniecības departamentu tehniskajā sanāksmē.

A. Blohins vērš uzmanību, ka par esošo proporciju tika nolemts 2019. gada beigās, piedaloties visiem zvejniekiem, tāpēc uzskata, ka mainīt pieņemto lēmumu nebūtu pamatoti.

K. Gerhards uzskata, ka gada otrajā mēnesī vēl nav pietiekošas informācijas, lai varētu mainīt 2019. gadā pieņemto lēmumu, par kuru iepriekš visi bija vienojušies.

N. Riekstiņš norāda, ka ir iespējams arī variants nomainīt mencas piezvejas apjomu plekstu zvejā tikai gada pirmajam ceturksnim. Atzīmē, ka ja plekstu zveja nenotiks zvejnieku iepriekš pieteiktajos apjomos, tad nebūtu labi, ka paliktu neizmantotas mencu piezvejas iespējas.

I. Fikss norāda, ka neplāno zvejot plekstes Baltijas jūras austrumu daļā, bet rudenī plāno to zvejot rietumu daļā. Ja citi zvejnieki arī nezvejos, tad mencu piezvejas apjoms paliks neizmantots.

N. Riekstiņš piedāvā apspriest iespēju izmainīt proporciju tikai uz pirmo ceturksni un tālāk turpināt ar proporciju kāda šobrīd ir noteikta lēmumā. Tomēr tad jāprecizē proporcijas apjoms, jo sēdē bija minēti 15% un 20%.

K. Gerhards jautā, vai ZKP locekļiem ir iebildumi par to, ka ZM Zivsaimniecības departaments sagatavo grozījumus ZM lēmumā par 1. ceturkšņa proporcijas izmaiņām un nosacījumu, ka Baltijas jūras 24. apakšrajonā šī proporcija netiek piemērota.

A. Blohins, J. Pētersons, M. Stankevičs izsaka iebildumus par to, ka nevar mainīt spēles noteikumus par ko iepriekš ir notikusi vienošanās, jo tas rada neskaidrību par to, ko zvejnieki var sagaidīt nākotnē. Zvejnieku iesaistīšanās plekstu zvejā ir atkarīga no dažādiem apstākļiem – iespējamiem zvejas aizliegumiem, kompensāciju pieejamības u.c.

N. Riekstiņš ierosina jautājumu par plekstu zveju un mencu piezvejas proporciju, I. Janeka sēdes sākumā izteikto jautājumu par iespējamo brētliņu un reņģu lieguma noteikšanu un kompensācijām, kā arī biedrības "Latvijas Zvejnieku federācija" vēstuli par piekrastes zvejas jautājumiem izrunāt kopīgā tehniskajā sanāksmē. Līdz ar to tiku aptverts arī sēdes darba kārtības 4. punkts "Dažādi".

K. Gerhards norāda, ka šobrīd šajā jautājumā konkrēts lēmums netiek pieņemts, tomēr uzdod ZM Zivsaimniecības departamentam vienoties ar nozares pārstāvjiem par tālāku iespējamo rīcību apspriesto jautājumu risināšanā, sasaucot atsevišķu sanāksmi.

ZKP par darba kārtības 2. jautājumu nolemj:

2.1. uzdot ZM Zivsaimniecības departamentam organizēt tehnisko sanāksmi ar partneriem, lai vienotos par mencu piezvejas proporcijas iespējamām izmaiņām, par iespējamu brētliņu un reņu zvejas lieguma noteikšanu un kompensāciju iespējam mencu piezvejas aizlieguma laikā, kā arī biedrības “Latvijas zvejnieku federācijas” vēstulē minētajiem ierosinājumiem;

2.2. jautājumi par kuriem sanāksmē tiktu panākta vienošanās tālāk virzāmi lēmuma pieņemšanai Padomē izmantojot elektronisko saskaņošanas procedūru.

3. Aktuālā informācija par Rīcības programmas zivsaimniecības attīstībai 2014-2020 īstenošanu (Informē ZM).

E. Kubliņa informē par 4 būtiskiem jautājumiem, proti, par Rīcības programmas zivsaimniecības attīstībai 2014-2020 (turpmāk - ZRP) īstenošanas progresu (*prezentācija pievienota protokola 3. pielikumā*), Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda (turpmāk – EJZF) regulas 2014-2020. gadam grozījumu virzību, EJZF regulas grozījumos paredzēto atbalstu mencu zvejas darbību pilnīgai pārtraukšanai, un nākamā plānošanas perioda ES tiesību aktu un Rīcības programmas izstrādes virzību.

Tiek rosināts veikt grozījumus ZRP pasākumā “Produktīvi ieguldījumi akvakultūrā”, lai sekmētu ZRP izvirzīto mērķu akvakultūrā sasniegšanu. Ministru kabineta noteikumos (turpmāk – MKN) tiktu veiktas izmaiņas, lai pretendētājam, kurš jau ir īstenojis projektu, investējot akvakultūras dzīvnieku audzēšanas vai inkubācijas būvju būvniecībā, plānošanas periodā noteiktie izmaksu summas griesti netiktu piemēroti. Vienlaikus saglabājas MKN paredzētie nosacījumi par projektu rezultātā plānoto rādītāju sasniegšanu.

Saistībā ar pasākumu “Kompensācijas shēma par nozvejas zaudējumiem, kurus radījuši aizsargājami zīdītāji” informē, ka MKN projekts ir nosūtīts citām ministrijām saskaņošanai un š.g. 21. februārī noslēdzas oficiālais saskaņošanas termiņš. Prognozē, ka MKN projekts varētu nonākt Ministru kabinetā š.g. marta vidū.

Saistībā ar virzību EJZF regulas 2014-2020. gadam grozījumiem, kas sagatavoti saistībā ar Austrumu mencu specializētās zvejas aizliegumu Baltijas jūrā informē, ka saskaņā ar neformālu informāciju Eiropas Parlaments savu pozīciju varētu finalizēt marta vidū.

Tālāka diskusija ZKP par EJZF regulas 2014-2020. g. grozījumos paredzēto pasākumu ieviešanas nosacījumiem tiks uzsākta tad, kad būs zināma Eiropas Parlamenta pozīcija un tālākā grozījumu virzība. Gan Eiropas Komisija, gan Eiropas Padome, kā arī pēc sākotnējās informācijas arī Eiropas Parlaments paredz zvejas flotes sabalansēšanas pasākumus, tāpēc šajā ZKP sēdē varētu pieņemt lēmumu, ka ZRP būtu jāveic attiecīgas izmaiņas, lai šo pasākumu varētu ieviest.

K. Gerhards aicina ZKP pieņemt lēmumu par Padomes atbalstu MKN grozījumiem ZRP akvakultūras pasākumā.

M. Ziņģis norāda, ka nav iebildumu par piedāvātajiem grozījumiem pasākumā “Produktīvi ieguldījumi akvakultūrā”, ņemot vērā, ka perioda beigās vairs nav prognozējams tik liels projektu skaits.

ZKP par darba kārtības 3. jautājumu nolemj:

3.1 Atbalstīt ZM priekšlikumu grozījumiem Ministru kabineta 2015. gada 14. jūlija noteikumos Nr. 402 "Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība pasākumam "Produktīvi ieguldījumi akvakultūrā" un ZM nodrošināt to tālāku virzību;

3.2 ZM Zivsaimniecības departamentam uzsākt ZRP pasākuma "Galīga zvejas darbību pārtraukšana" atbalsta mehānisma izstrādi, ņemot vērā grozījumu EJZF regulā Nr.508/2014¹ virzību saistībā ar Austrumu mencu specializētās zvejas aizliegumu Baltijas jūrā, lai pasākuma īstenošanu varētu uzsākt pēc iespējas ātrāk pēc grozījumu regulā stāšanās spēkā.

Zemkopības ministrs

K. Gerhards

¹ EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) Nr. 508/2014 (2014. gada 15. maijs) par Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un ar ko atceļ Padomes Regulas (EK) Nr. 2328/2003, (EK) Nr. 861/2006, (EK) Nr. 1198/2006 un (EK) Nr. 791/2007 un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1255/2011